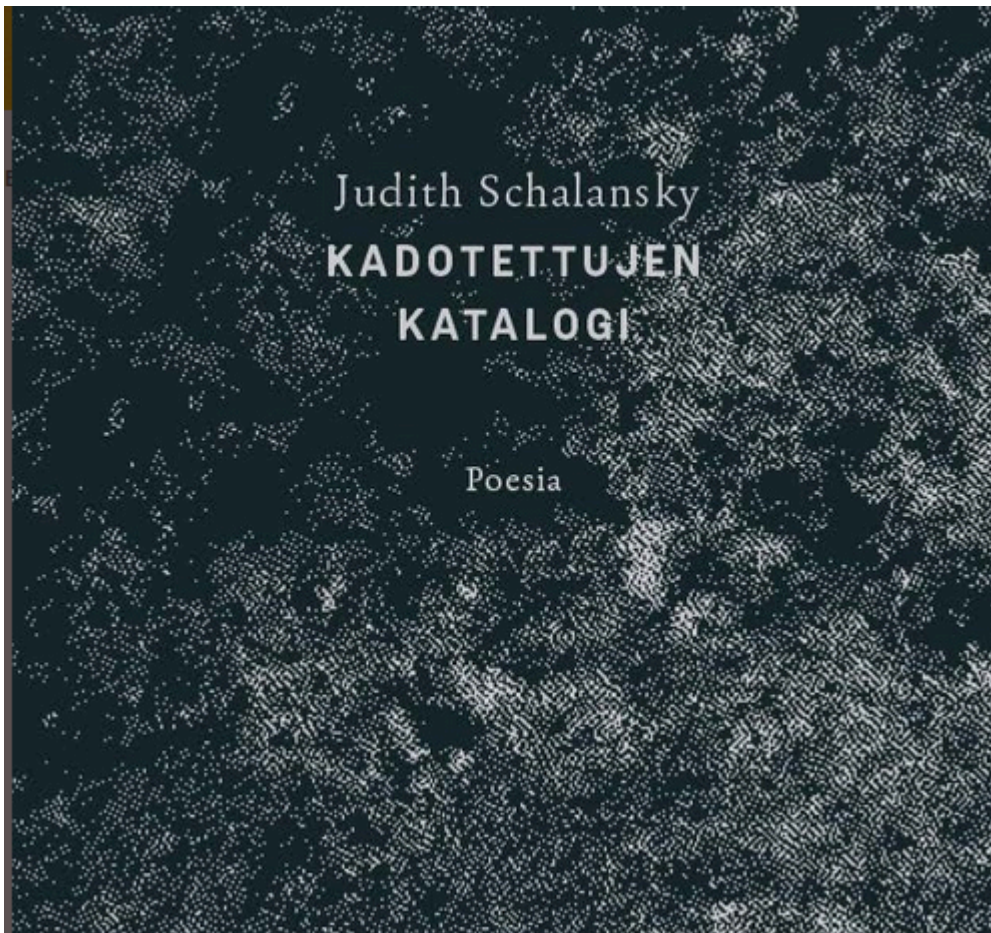

Judith Schalansky (suom Suvi Valli): Kadotettujen katalogi

Koti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/>)

/ Judith Schalansky (suom Suvi Valli): Kadotettujen katalogi (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net:443/judith-schalansky-kadotettujen-katalogi/>)

Judith Schalansky (suom Suvi Valli): Kadotettujen katalogi

SARA SAVOLAINEN – Katoamisen kauneutta

Saksalaisen Judith Schalanskyn *Kadotettujen katalogi* käsittelee kadonneita ja hävinneitä asioita sekä muistamista ja unohtamista. Esseeteos ei kuitenkaan tarjoa kattavaa listausta maailmasta kadonneista asioista vaikka kirjan nimi voikin ohjata niin ajattelemaan. Kirja on jaettu kahteentoista täysin tai osittain hävinneeseen asiaan. Kadonneita asioita on otettu

monipuolisesti kirjaan mukaan: listassa on niin Sapfon runot, kaspiantiikeri kuin DDR:n Tasavallan palatsikin. Itse teksteissä kadonnut asia on toisinaan antanut vain osviittaa tekstin sisällölle.

Schalansky toimii kirjailijan lisäksi graafisena suunnittelijana, kirjasuunnittelijana ja kustannustoimittajana. Suomennoksessa onkin säilytetty alkuperäisen kirjan tuntua, ja kirjasta näkee Schalanskyn taidon hahmottaa kirjaesineitä kokonaisuutena. Luvut on jaoteltu mustien sivujen avulla ja jokaisen uuden luvun aloittaa mustennettu kuva kadonneesta asiasta. Harmillisesti tummennus on hieman liian tumma, sillä hämärässä valaistuksessa alla olevaa kuvaa ei oikein edes erota. Itsellenikin meni ensimmäinen kuva ohi ja luulin sivujen olevan vain mustia, kunnes seuraavan luvun luinkin kesäpäivän kirkkaassa auringonpaisteessa. Ilmeisesti tätä ongelmaa ei ole alkuperäisessä teoksessa.

Kuvan jälkeen tulee kadonneen asian esittely, tai muistokirjoitus, sillä asioita taustoitetaan tähtimerkillä, kertomalla miten asia on syntynyt, ja ristin merkillä kertomalla, kuinka asia on kadonnut.

Teoksesta löytyy myös johdanto, esipuhe, henkilöhakemisto ja lähdeluettelo. Johdanto on oikeastaan vain tiivis listaus kirjoitusprosessin aikana hävinneistä asioista, mutta se onnistuu näyttämään, kuinka häviäminen on osa elämänkiertoa. Mikään ei voi säilyä maailmassa ikuisesti. Jotta uutta voi syntyä, pitää jotain muuta ensin hävitä. Schalanskyn kirjaakaan ei olisi syntynyt ilman siinä käsiteltyjä kadonneita asioita.

Yksi merkittävä teema kirjassa onkin löytämisen riemu. Käsitellessään Caspar David Friedrichin maalausta Ryck-joella sijaitsevasta Greifswaldin satamasta kertoja etsii Ryck-joen alkulähdettä. Alkulähteeltä kertoja lähtee seuraamaan joen kulkua kohti Greifswaldin satamaa. Matkalla hän havainnoi luonnon ensimmäisiä kevään merkkejä:

“Sukellan metsän uumeniin, sen tuttavalliseen hiljaisuuteen. Täällä, suojassa läpitunkevalta itätuulelta, maata peittää yhä edellisvuoden kuihtuneiden, tuhkanväristen lehtien kuorma. Aluskasvillisuus on harmaata ja multaista, vain polkuhaarikko hehkuu vihreänä kuin persilja. Ja talventähdet, jotka valmistautuvat kukkimaan keltuaisen keltaisina, kohoavat ryhdikkäinä lehtiään pöyhistellen. Kun metsä alkaa harveta, erotan varvikon, kuusenkäpyjen ja mustansinisinä kiiltävien eläimen jätösten keskeltä hirvensarvet.” (176)

Tulipalossa tuhoutunutta Von Behrin linnaa Behrenhoffissa käsittelevässä tekstissä Schalansky pohtii lapsuusajan muistoja. Hän kertoo ensimmäisestä muistostaan, mutta pohtii onko se kuitenkaan hänen ensimmäinen muistonsa. Schalansky käsittelee myös muistojen oikeellisuutta: Mikä on oikea versio tapahtuneesta, kun ihmiset muistavat tilanteen eri tavoilla? Voisiko olla, ettei oikeaa versiota ole, vaan kaikki ovat oikeellisia muistoja?

Kaikkea ei voi tallettaa muistiin, jotain on unohdettava. Unohtaminen on tärkeää ja oleellista, sillä kaiken muistaminen olisi tuskallista:

“Kaiken säilyttävä muisti ei pohjimmiltaan säilyttäisi mitään. Eräs kalifornialainen nainen, joka pystyy muistamaan joka ainoan päivän helmikuun 5. päivästä 1980 alkaen, on jäänyt vangiksi häntä herkeämättä piinaavien muistojen kaikukammioon.” (15)

Unohtamisen mahdollisuus luo merkityksellisyyttä.

Kadotettujen katalogi muistuttaa täydellisen arkistoinnin mahdottomuudesta. Kuten kaikkea ei pysty muistamaan, ei kaikkea tietoa pysty tallettamaan muistiin. Kaiken tallentaminen arkistoon ei lopulta tallentaisi mitään. Arkistoinnin voikin nähdä tapana yrittää ylläpitää järjestystä ja kontrollia. Arkistoinnilla ja tallentamisella pyritään välttämään unohdusta.

Rauniot ovat oleellinen osa häviämisen kiertoa. Rauniot luovat romantiikkaa muistuttamalla poissaolevasta. Kaikkea ei voi sanoa ääneen, mutta merkitys kasvaa tyhjässä tilassa, jolloin muiden sanojen merkitys vahvistuu poisjäännin avulla.

Sapfon kadonneiden runojen kautta Schalansky käsittelee fragmenttisuutta. Fragmentti on pieni palanen kokonaisuudesta ja fragmenttisudelle rakentuu Sapfoa käsittelevä tekstikin. Fragmentit kertovat tarinaa jostain laajemmasta, tyhjät tilat ovat vastinpari fragmenteille.

Tekstit eivät pureudu menettämisen kaihoon, vaan Schalansky kääntää ne kertomisen mahdollisuuteen. Kertomalla poissaoleva tuodaan taas läsnäolevaksi.

Judith Schalansky: *Kadotettujen katalogi* (Verzeichnis einiger Verluste). Suom. Suvi Valli. Poesia, 2024, 252 s.

Sara Savolainen on kirjallisuuden maisteri Jyväskylän yliopistosta

<< Previous:

J.C.Maetis (suom Ronja Erkko): Vastarinnan kirjoittajat (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/j-c-maetis-vastarinnan-kirjoittajat/>)

Next:>>

Thella Johnson (suom Jaana Nikula): Rauha (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/thella-johnson-rauha/>)

admin

Vastaa

Viesti

Nimi

Sähköposti

Lähetä viesti

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed \(https://akismet.com/privacy/\)](https://akismet.com/privacy/).

Spefi -romaaneja (Tomi Sirviö)

Bram Stoker: Draculan vieras ja muita kauhukertomuksia (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/bram-stoker-draculan-vieras-ja-muita-kauhukertomuksia/>)

Proudly powered by WordPress (<https://wordpress.org>) | Theme: Content (<https://spicethemes.com>) by
SpiceThemes
